

---

## Ervaringen in de Eifel van een Gea-lezer

---

Sinds een drietal jaren zoek ik amateuristisch naar fossielen, enthousiast gemaakt door mijn vriend Henk Nieuwenhuis uit Franeker, een gelouterd fossielenzoeker. Na een moeizaam begin als leek waarbij intuïtie, werklust en dadendrang een grote rol speelden heb ik wat aardige kleine dingen gevonden, o.a. in Frankrijk.

In het begin van dit jaar ging ik met de familie een weekje naar de Eifel, gecharmeerd van deze streek mede door het Gea-nummer van maart 1987. Vele vindplaatsen rond Gerolstein zocht ik af en ik vond leuke kleine en ook wat grotere zaken. Toch had ik het idee dat er beter spul te vinden moest zijn als ik maar wist waar. Als ik maar iemand kende uit de omgeving die me betere, minder frequent bezochte plaatsen kon aanwijzen. Uren zoeken naar een half trilobietje in Gees is tenslotte ook niet het ware.

Ik informeerde in Daun bij de plaatselijke VVV of er mogelijkheden waren tot het houden van fossielen-zoekexcursies onder leiding van een ervaren gids. Inderdaad bestond daartoe de gelegenheid. Terug in Franeker sprak ik Henk aan met het idee een lang weekend in de Eifel te organiseren, er een gids te "huren" en eens goed fossielen te zoeken.

Eind mei belde ik de VVV in Daun op om een afspraak te maken; niet in Gerolstein, dat leek me te bekend voor nog erg goede vondsten. Te Daun zei een dame dat we "telefonisch" konden intekenen en dat we eind juni terug moesten bellen. Er zou best wel enige belangstelling zijn. Eind juni belde ik terug, of de afspraak met de gids nog doorging. Alles was in orde: zaterdag 9 juli 14.30 uur VVV te Daun. De gids zou daar dan zijn.

Vrijdagavond kwamen we in Gerolstein aan, we vonden een kampeerterrein en verkenden meteen de omgeving. We vonden bijzonder leuke zeeleliestengels, bryozoën (mosdiertjes) en koralen. Zaterdagochtend zochten we nog in Gees, maar we vonden weinig. Toen naar Daun. Die middag moest het gebeuren: een gids zou ons naar de vindplaatsen in de Eifel brengen. Onder het nuttigen van hamburgers zei ik nog: Henk, als we de enige twee zijn dan nemen we de gids mee in de auto. Hij kan mooi achterin. Dan hoeven we ook niet achter elkaar aan te rijden. Hoeveel mensen zouden er nou op zaterdag 9 juli fossielen gaan zoeken in de Eifel.

Even voor half drie togen we richting VVV. Om de hoek stond een touringcar. Er verzamelden zich steeds meer mensen; gelukkig zonder gereedschap, dus geen fossielenzoekers. Er kwam geen gids. We werden steeds ongeruster. Als die mensenmassa nu toch eens op fossielen-excursie ging. Nee, dat zou wel niet: er was immers ook een non bij.

Toen er om tien over half drie nog geen fossielendeskundig uitzien gids type verschenen was besloot mijn vriend om bij de kennelijke leider van de groep te informeren wat het doel van de touringcar was. Antwoord: fossielen en geologische excursie. Wij waren verbijsterd. Zoveel mensen om enkele brachiopoden? Dat leek nog nuttelozer dan trilobieten in omgeploegd Gees. Toch besloten we maar te volgen, niet in de touringcar, die was al vol. Toen de bus wegreed, werd deze gevolgd door een zestal auto's met aspirant-geologen erin. We sloten ons bij de stoet aan en besloten de zaak even aan te kijken, misschien viel het nog mee. Men hield halt bij een vulkaanheuvel waar ooit olivijnknollen gelegen moeten hebben. Iedereen begon driftig te zoeken, ook de non, nu gewapend met een heuse geologenhamer. Zo te zien was de oogst niet groot.

Henk en ik stonden er wat verloren bij. We besloten maar verder op avontuur te gaan en raadpleegden de Gea-gids. Op naar Berndorf bij Hillesheim. Volgens Gea een zeer gevaarlijke groeve voor kinderen, dus in ieder geval rustig. In de groeve vonden we veel fossiel leven. We hadden net de conclusie getrokken dat er door aardverschuivingen en het werken in de groeve weinig echt mooi spul te vinden zou zijn, toen we boven ons het geluid van een autobus hoorden. Er stopten meer voertuigen. Wie schetst onze verbazing dat de excursie ook deze plek aandeed, ongeveer twintig minuten van de vorige verwijderd, en wie beschrijft de harkwoede en zoekdrift van de deelnemers. Zelfs in gereedstaande geladen vrachtwagens werd gezocht.

Hierna hebben we definitief afscheid genomen van de excursie, een ervaring rijker maar een illusie armer. Kun je in de nabije omgeving van of in Nederland nog wel een excursie houden? Met ervaren deskundigen en niet in afgegraasde fossielen-weiden?

Peter Post, Franeker

---

## HET EI VAN COLUMBUS:

### tips van en voor amateurs

---

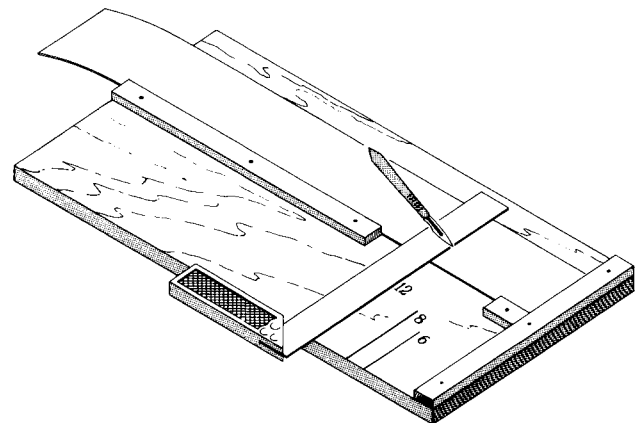
#### Zelf doosjes maken, snel en goedkoop

Bijna elke verzamelaar kampt met een opbergprobleem. Het systematisch en overzichtelijk opbergen van de stukken is het kenmerk van de goede verzamelaar. Daarvoor kunnen planken, kasten en laden beschikbaar zijn, maar daarmee alleen zijn wij, mineralen- en fossielenverzamelaars, nog niet gebaat. Vooral voor de kleinere objecten neem je dan je toevlucht tot doosjes, bakjes, buisjes e.d. om de zaken bij elkaar te houden en beschadiging te voorkomen.

Nu is alles te koop, maar vooral als het om grote aantallen gaat kunnen de kosten flink oplopen. Als de waarde van een verzameling hoofdzakelijk wordt bepaald door het bedrag dat aan mooie doosjes is uitgegeven, zijn we m.i. toch verkeerd bezig.

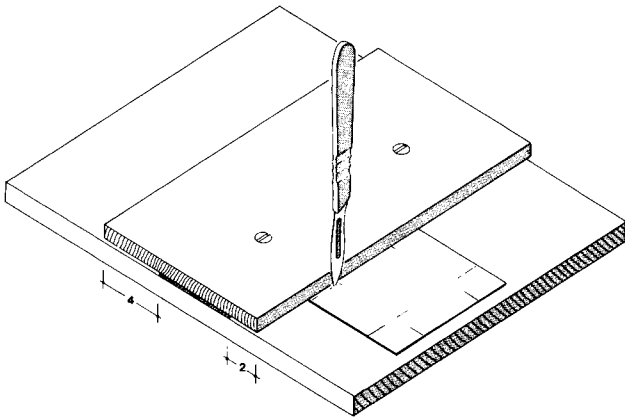
#### Kartonnen doosjes

Laden en ladenkastjes zijn goed en "roetsj"-vrij te vullen met uitneembare kartonnen doosjes in diverse standaardafmetingen. U kunt de maat van de te maken doosjes zelf bepalen door uit te gaan van de afmetingen van dat wat u wilt opbergen en van de kast of laden die u ter beschikking heeft.



Afb. 1. Snijplank voor het op de juiste lengte afsnijden van de kartonnen stroken.

Afb. 2. Ritsplankje als hulp bij het ritsen van de vouwlijnen.



Ondergetekende maakt zelf doosjes van 4x4 cm met een hoogte van 2 cm en doosjes van dezelfde basismaat met een hoogte van 4 cm. Varianten zijn dan delen of veelvouden daarvan, zoals 2x2, 2x4, 4x8 en 8x8 cm. Dat alles 2 of 4 cm hoog.

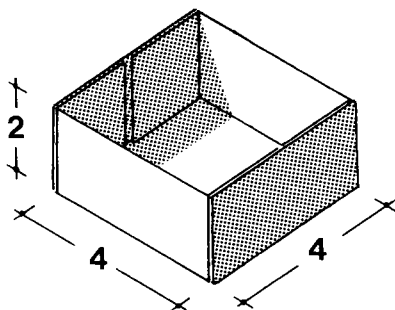
### Zelf maken

De doosjes kan men gemakkelijk zelf maken met gebruik van enkele eveneens zelf te fabriceren hulpmiddelen. Ten eerste een snijplankje, liefst van hardhout, van bijv. 25x50 cm, met daarop drie stootlatjes; twee evenwijdig aan de lange zijde en één zuiver haaks daarop (afb. 1).

U koopt enige vellen foto- of etalagekarton van ca. 0,5 mm dik, tweezijdig wit of zwart, waarvan u met een mes stroken snijdt langs een stalen lat en met een stuk hardboard als onderlegger. Voor een doosje van 4x4 cm, 2 cm hoog, maakt u stroken van 8 cm breed, zijnde 2+4+2 cm. U kunt de maten voor andere doosjes zelf berekenen.

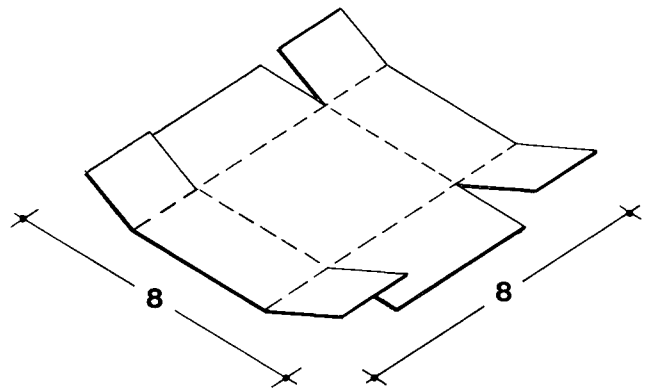
Nadat de stroken op de juiste breedte zijn gesneden kunt u ze op de snijplank inkorten tot stukken van de gewenste lengte. Daartoe tekent u op de snijplank de verschillende lengten voor de door u gekozen standaardafmetingen af, gemeten vanuit het haakse stootlatje. Voor doosjes van 4x4 cm is dat bij een hoogte van 2 cm dus weer 8 cm. Met behulp van een stalen winkelhaak en een scherp hobbymes of scalpel worden de stroken in zuiver haakse stukken gesneden. (Denk daarbij wel om uw vingers en dijbenen; staand snijden is veiliger dan zittend.)

Nu komt het ritsplankje aan de orde. Daarvoor hebt u twee plankjes nodig, waartussen een strookje karton van 2 mm dik wordt bevestigd (afb. 2) Het onderste plankje is van een willekeurige maat, bijv. 20x25 cm. De strook karton middenin wordt bijv. 5 cm breed en het bovenste plankje dan precies 11 cm breed. Hiervan steekt één zijde 4 cm buiten de kartonstrook en de andere kant 2 cm. Deze maten zijn van groot belang voor het nauwkeurig ritsen van de vouwlijnen. Wordt de hoogte bijv. 1,9 cm in plaats van de bedoelde 2 cm, dan wordt de buitenmaat van het doosje 2 mm te groot en is dit niet meer schakelbaar met de grotere en kleinere doosjes. De ritsafstanden van 2 en 4 cm moeten uiteraard worden aangepast als doosjes met een andere hoogte gewent worden.



Afb. 4. Een doosje, na het lijmen gereed voor gebruik.

Afb. 3. De uitslag voor een doosje, gesneden, geritst, ingeknipt en gevouwen.



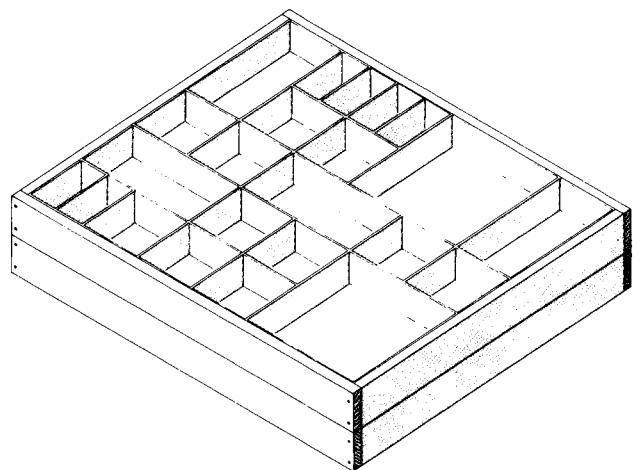
Nu worden de eerder gesneden kartonnetjes met het mes geritst. Het mes daartoe goed vertikaal houden en met de punt aan alle zijden een scherpe kras in het karton maken. De scherpste vouw krijgt u als u het karton aan de buitenkant ritst en het dan naar binnen vouwt. Een kreukelige vouw was niet diep genoeg ingesneden. Daarna het karton op vier plaatsen inknippen, waardoor de lijmlipjes ontstaan (afb. 3). Bij doosjes waarvan de hoogte gelijk is aan de bodemmaat moeten deze lipjes nog zo ver worden ingekort dat ze elkaar bij het lijmen niet overlappen. Het werk gaat het snelst als u eerst al het snij-, rits- en vouwwerk uitvoert en dan alle doosjes lijmt. Neem daarvoor een goede sneldrogende lijm. Als u er aan kunt komen, is de zgn. boekbinderslijm erg geschikt. Die hecht snel en blijft na droging flexibel; gereedschap is met water te reinigen. Op alle vier de lipjes een lijk lijm, even aandrukken en uw doosje is klaar (afb. 4).

Terwille van de systematiek kunnen nog allerlei variaties worden gemaakt met bijv. inlegkartonnetjes of met doosjes van verschillende kleur; verder schuimplastic verhoginkjes voor de kleinste schelpjes/steentjes in de kleinste doosjes etc. Iedereen kan hiervoor zijn eigen fantasie in werking stellen.

In hoge laden kunt u diverse lagen opbergen door er losse bakjes met doosjes in te maken om aldus ook de hoogte van de laden te benutten (afb. 5).

Als u de hulpstukken niet meerekent vanwege de éénmalige aanschaf of gebruik van oud materiaal, zijn de kosten van een doosje ca. 4 cent. Probeer het eens, het is niet eens onaardig werk. Als u er enige handigheid in krijgt kunt u er 80 tot 100 op een avond maken.

J.J. Lens



Afb. 5. Met stapeldozen kan de gehele hoogte van een lade worden benut.